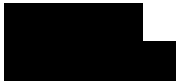

I/S UDBYNEDER VANDVÆRK

Randers Kommune
Miljø Natur og Landbrug
Odinsgade 7
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 1644

Jan.Holger.Hansen@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 29-09-2023 /Journalnummer: 13.02.03-K08-101-23

Teknisk tilsyn på Udbyneder Vandværk 2023

Randers Kommune har den 21. august 2023 gennemført tilsyn på Udbyneder Vandværk. Tilsynet blev udført som et ordinært tilsyn, foranlediget af at der er konstateret et mindre antal coliforme bakterier i drikkevandet.

Fra vandværket deltog vandværkets formand Jan Jacobsen og Hans-Henrik Brath som viste rundt, fortalte om vandværkets drift og besvarede spørgsmål.

Det kan på baggrund af tilsynet konstateres, at vandværket generelt fremstår i en acceptabel stand. Tilsynet gav anledning til nedenstående bemærkninger og anbefalinger.

Der blev dog ikke fundet nogen direkte forklaring på, at der er fundet et mindre antal coliforme bakterier. Der er iværksat en kildeopsporing ved udtagning af omprøver til analyse for de bakteriologiske parametre. Under tilsynet blev det drøftet at gennemføre en inspektion af rentvandstanken med henblik på at undersøge for utætheder.

Gennemgået

- Vandværksbygning, herunder ind- og udvendigt vedligehold og renhold, adgangsforhold, filtre, rentvandstank, håndtering af skyllevand og slam.
- Indvindingsboringer, herunder adgangsforhold, vedligehold, skiltning og beskyttelseszoner.
- Derudover har vi drøftet forhold vedrørende kvalitetssikring og energiforbrug i en bæredygtig vandforsyning.

Bemærkninger

Vandværket:

- Randers Kommune finder det uhensigtsmæssigt at filterskyllevandet skal stuve op i vandværket, for efterfølgende at rende i afløbet. Dette forhold skal ændres inden næste tilsyn
- Randers Kommune vil anbefale, at adgangsvejen til vandværket sikres, det vil sige, trappen ned til vandværksbygningen rengøres/skrubbes med jævne mellemrum, da den var glat på grund af algebelægning, hvilket naturligt kommer, da trappen ligger på den nordlige side af vandværket og aldrig er udsat for sollys.

- Dåsen med WD40 ved filterstyringen må ikke opbevares inde i vandværksbygningen og skal derfor fjernes.
- Fugtigt miljø inde i bygningen bør afhjælpes med luftcirkulation eller affugtning. Dette vil også sikre længere levetid på installationer inde i bygningen.
- Vandværket skal være opmærksom på bevoksningen omkring rentvandstanken og indtrængende rødder.
- Der var tegn på dyrs graveaktivitet i jorden omkring og over beholderen. Vandværket skal derfor være opmærksom på om det kan give anledning til utætheder.
- Vandværkets ene rentvandspumpe var meget fugtig. Pumpen bør efterses, da der eventuelt kan være en utæt pakning.

Boringerne:

DGU-nr. 50.595

- Der mangler synlig markering af boringen med DGU-nr. i tørbrønden.
- Udluftningsrørene på tørbrønden ved DGU-nr. 50.595 skal forsynes med net, så insekter og mindre dyr ikke kan trænge ind i tørbrønden.
- Rørgennemføringen i brøndvægen skal være tæt. Det bør derfor tætnes.
- Af billederne fremgår der lidt skidt og støv i tørbrønden. Tørbrønden skal rengøres og holdes ren.

DGU-nr. 50.295

- Siden sidste tilsyn er "afværgeboringen" taget i drift, som vandværks boring. Hvilket dog giver udfordringer, da der ikke er udpeget et BNBO for boringen. Randers Kommune skal have information vedrørende ibrugtagningen tilsendt – om boringen er i brug og fordelingen af indvinding mellem de to borer.
- Der mangler synlig markering af boringen med DGU nr. i tørbrønden.
- Hvis boringen forsat skal indgå i den almindelige vandværksdrift, skal rørinstallationer der vedrører afværgepumpningen fjernes (det opadvendte rør), så der ikke kan stå dødt vand i rørene, som kan udgøre en risiko for bakteriologisk forurening.
- Af billederne fremgår der lidt skidt og støv i tørbrønden. Tørbrønden skal rengøres og holdes ren.

Kvalitetssikring:

I 2013 blev der indført regler om kvalitetssikring på almene vandværker (bekendtgørelse vedlagt). Reglerne omfatter blandt andet, at den driftsansvarlige for en almen vandforsyning skal gennemføre et kursus om almindelig vandforsyningsdrift og elementær vandværkshygiejne. Dette gælder uanset hvor stort vandværket er.

- Udbynder Vandværk har ikke en person tilknyttet, som har gennemført kursus om almindelig vandforsyningsdrift og elementær vandværkshygiejne.
- Randers Kommune henstiller derfor til, at den driftsansvarlige for vandværket gennemfører pågældende kursus i løbet af de næste 6 måneder. Kopi af kursusbevis bedes fremsendt på drikkevand@randers.dk. Alternativt kan vandværket indgå driftsaftale med en ekstern person med tilsvarende kvalifikationer.
- Både DANVA og Danske Vandværker tilbyder hygiejnekurser.
- Randers Kommune anbefaler, at flere personer tilknyttet vandværket gennemfører ovenstående kursus.

Hvis I har spørgsmål til reglerne for kursus om almindelig vandforsyningsdrift og elementær vandværkshygiejne er I meget velkommen til at kontakte Team Drikkevand.

Desuden er et alment vandværk, der leverer mere end 17.000 m³ vand om året, også forpligtet til at indføre kvalitetssikring for hele vandforsyningen. Det betyder, at vandværket skal arbejde systematisk med at sikre og forbedre kvaliteten i vandværkets drift. Vandværket skal blandt andet kortlægge vandværkets anlæg, arbejdsgange og risiko for forurening, samt udarbejde en handleplan, der beskriver hvordan forsyningen vil håndtere uventede situationer. Kvalitetssikring er et meget anvendeligt redskab for vandforsyningen.

- Udbyneder Vandværk har ikke indført kvalitetssikring.
- Der henstilles til, at Udbyneder Vandværk skal påbegynde arbejdet med at indføre kvalitetssikring.
- Det anbefales, at Udbyneder Vandværk arbejder på, forebyggelse af forureninger og udarbejder en beredskabsplan – se også punktet nedenfor vedrørende beredskabsplan.
- Randers Kommune vil følge op på vandværkets arbejde med indførelse af kvalitetssikring telefonisk og i forbindelse med kommende tekniske tilsyn.
- Fra 1. juli 2023 bliver det desuden lovpligtigt at leve op til reglerne om automatisk og digital udlevering af ledningsoplysninger.

Som inspiration til kvalitetssikringen kan der hentes hjælp på Danske Vandværkers hjemmeside <https://danskevv.dk/viden/drift-og-teknik/vedligehold-og-tilsyn/kvalitetssikring-er-et-krav/>

Hvis I har spørgsmål til reglerne for kvalitetssikring på almene vandforsyningsanlæg, er I meget velkommen til at kontakte Team Drikkevand.

Forsyningsikkerhed

Nødforsyning

Udbyneder Vandværket har ikke en "fast" nødforsyningsledning til et andet vandværk. Der er kun en vej mellem Havndal Vandværks og Udbyneder Vandværks ledningsnet, så nødledning kan etableres forholdsvis hurtigt. Vandværket bør overveje og undersøge mulighederne for, at etablerenødforsyning til andre vandværker fx Havndal Vandværk eller på anden vis have en plan for øget forsyningsikkerhed.

Beredskabsplan

Vandværket bør snarest muligt udarbejde en beredskabsplan der skal være tilgængelig i vandværksbygningen. En beredskabsplan beskriver, hvordan vandforsyningen skal gribe tingene an i en krisesituation. Det kan for eksempel være ved langvarigt strømsvigt, stort ledningsbrud eller hvis vandet er forurenet. En beredskabsplan skal opdateres løbende ved ændring i kontaktoplysninger og andre vigtige forhold. Beredskabsplanen skal være tilgængelig på vandværkets hjemmeside.

Randers Kommune vil gerne have fremsendt en kopi af vandværkets beredskabsplan. Beredskabsplanen skal udarbejdes **senest den 1. april 2023**.

Inspiration til brug ved udarbejdelse af beredskabsplanen kan hentes på Dansk Vandværkers hjemmeside <https://danskevv.dk/viden/drift-og-teknik/beredskab/beredskabsplan/>

Bæredygtig vandforsyning:

I Randers Kommune har vi et stort fokus på bæredygtighed og reduktion af vores klimabelastning. Og den aktuelle energikrise understreger behovet for at nedbringe energiforbruget. Vandforsyningsbranchen er storforbruger af energi samt ressourcer i form af grundvand. Derfor vil vi gerne opfordre alle kommunens vandværker til at arbejde for at gøre vandforsyningen mere bæredygtig; først og fremmest når der i forvejen skal laves nye investeringer, men ikke mindst overveje udskiftning af ældre komponenter eller omlægge driften. Bæredygtighed og grøn omstilling relateret til vandværker er beskrevet i de to pjecer fra Danske Vandværker i nedenstående link, som også indeholder en række konkrete eksempler fra andre vandværker. For Udbyneder Vandværk vil Randers Kommune anbefale at fokusere på nedenstående:

- Energoptimering; kan nedbringe elforbruget og forbedre vandværkets økonomi.
- Indretning af drift ift. prisen på el.
- Reduceret vandspild; kan nedbringe ressourceforbruget af grundvand og spare på oppumpning og vandbehandling.

Link til pjecer: [Grøn omstilling](#) og [Det bæredygtige vandværk](#)

Andre forhold

Takstblad

Da der ikke foreligger et godkendt takstblad for 2023, skal Randers Kommune gøre opmærksom på, at takstbladet en gang årligt skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. vandforsyningslovens § 53.

Som udgangspunkt, må der kun opkræves for takster, som kommunalbestyrelsen har godkendt. Det vil sige, at hvis taksterne ikke er godkendt af kommunalbestyrelsen, så kan der ikke lovligt opkræves betaling ved forbrugeren. Senest godkendte takstblad er fra 2018.

På baggrund af ovenstående skal Randers Kommune derfor henstille til, at der snarest mulig og **senest den 1. november 2023** fremsendes anmodning om godkendelse af takster (anlægs- og driftsbidrag) for 2023.

Til brug for godkendelsen skal der fremsendes takståret, senest afsluttede årsregnskab, budget for takståret, samt en investeringsoversigt.

Med venlig hilsen

Jan Holger Hansen